

S
ygn. akt IV U 294/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 sierpnia 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2023 roku w Sieradzu

odwołania W. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 25.05.2023 r. Nr (...)

w sprawie W. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o wysokość emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 294/23

UZASADNIENIE

Decyzją z 25.05.2023r., ZUS II Oddział w Ł. odmówił W. O. przeliczenia emerytury, ponieważ po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczenia nie zostały przedłożone nowe dowody mające wpływ na wysokość świadczenia. Wskazano, że za okres pracy w Niemczech przyjęto wynagrodzenie zastępcze ustalone na podstawie wynagrodzenia przysługującego w tym okresie innemu pracownikowi zatrudnionemu w Polsce, w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim odwołujący był zatrudniony przed wyjazdem za granicę, zgodnie z zaświadczeniem Urzędu Miejskiego w Z. z 20.02.1991r.

Nie podzielając powyższej decyzji w/w złożył odwołanie, wnosząc o ponowne przeliczenie wysokości zarobków zarówno z byłej NRD, jak i RFN, po zastosowaniu ówczesnie obowiązującego kursu w NBP.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. O., ur. (...)

W dniu 8.02.2022r., w/w złożył w ZUS wniosek o emeryturę (**wniosek/akta ZUS**).

Decyzją z 2.03.2022r., ZUS przyznał W. O. emeryturę od 10.02.2022r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego (**decyzja/akta ZUS**).

W dniu 25.04.2023r., W. O. złożył w ZUS wniosek o ponowne obliczenie świadczenia z uwzględnieniem średniego kursu walut NBP za okres pracy w NRD i RFN (**wniosek/akta ZUS**).

W oparciu o zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 20.02.1991r. wystawione przez Urząd Miejski w Z., do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia organ rentowy uwzględnił wykazane w zaświadczeniu wynagrodzenia dotyczące lat 1985 – 1987; zarobek wnioskodawcy za 1985r. ustalono zgodnie z listami płac, a zarobki za 1986 i 1987 ustalono na podstawie wynagrodzeń osiąganych na równorzędnym stanowisku pracy - „inspektora” (**akta ZUS**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego przed organem rentowym.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. 2022.504 j.t.), w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

W ocenie Sądu zaskarżona decyzja jest prawidłowa. Sąd nie podziela stanowiska odwołującego dotyczącego możliwości przeliczenia świadczenia z uwzględnieniem średniego kursu walut NBP za okres jego pracy w NRD i RFN. Brak jest normy prawnej, według której wynagrodzenia otrzymywane w czasie zatrudnienia za granicą stanowiłyby w pełni (w pełnej wysokości) podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, według tych samych zasad, jakie obowiązują dla zatrudnionych w kraju.

Zgodnie z treścią §10 pkt 2 rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz. U. z 1989r. nr 11, poz. 63 j.t.) jeżeli w okresie, z którego wynagrodzenie przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru, pracownik był zatrudniony za granicą, do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się za okresy tego zatrudnienia, jeżeli okres zatrudnienia za granicą przypada przed dniem 1 stycznia 1991 roku – kwoty wynagrodzenia przysługującego w tych okresach pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim pracownik był zatrudniony przed wyjazdem za granicę. Regulacja ta pozwala więc na wyliczenie konkretnemu pracownikowi wysokości świadczenia z uwzględnieniem tzw. wynagrodzenia zastępczego.

Dla pracownika pracującego za granicą przed dniem 1 stycznia 1991r., podstawę wymiaru świadczenia stanowić mogło tylko i wyłącznie wynagrodzenie zastępcze, o którym mowa w §10 pkt 2 powołanego rozporządzenia. Od 1.01.1991r. istniał już obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w kraju z tytułu zatrudnienia na kontrakcie zagranicznym, zatem przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczeń uwzględnia się przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego. Norma prawna wynikająca z tego przepisu jest zatem taka, że wyłącznie dla zatrudnionych za granicą do końca 1990r. zasadę terytorialności - z wyłączeniem regulacji międzypaństwowych - potwierdza art. 15 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którym podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego oraz przepis art. 18 tej ustawy. Przepisy te wyrażają zatem regułę przyjmowania do podstawy wymiaru przeciętnej podstawy wymiaru składki należnej w Polsce, odprowadzanej w kraju, nawet jeśli praca była wykonywana za granicą. Składki gromadzone w zagranicznych instytucjach ubezpieczeniowych mogą stanowić podstawę do ustalenia świadczeń jedynie przez te instytucje, stosownie do obowiązujących je przepisów i zawartych umów. Składki opłacane w tych

instytucjach nie zasilają Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, więc nie mogą stanowić podstawy wymiaru emerytury wypłacanej przez polski organ rentowy. Przy ustalaniu średnich miesięcznych dochodów jako podstawy wymiaru emerytury nie są wliczane dochody uzyskiwane za granicą ani też nie uznaje się okresów ubezpieczenia za granicą jako okresów o dochodach zerowych, lecz okresy te są pomijane. ***Jako podstawę wymiaru świadczeń z uwzględnieniem okresu pracy za granicą, bez opłacenia składki przed dniem 1 stycznia 1991r.,*** na podstawie obowiązującego z mocy art. 194 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, rozporządzenia Rady Ministrów z 1 kwietnia 1985r., przyjmuje się kwoty wynagrodzenia przysługującego w tych okresach pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim pracownik był zatrudniony przed wyjazdem za granicę.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴§1 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.